

ตัวประกอบที่อิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ในภาคเหนือของประเทศไทย

(Factors Influencing High School Seniors in Northern
Thailand in Their Choice of Vocation)

โดย

นางสาววารุณี กัสสิร์วัฒน์ ค.บ. (เกียรติบัตรอันดับสอง)

004641

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบวิธีราชการพาณิชย์

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาวิจัยการศึกษา

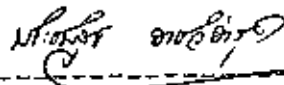
พ.ศ. ๒๕๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย วุฒิสภามหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย เป็นส่วน
ประกอบการพิจารณาระเบียบวิธีปฏิบัติงานบัณฑิต.

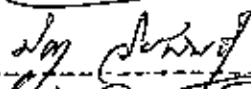

อธิการบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

อาจารย์ นิตา วิเศษณ์

วันที่ ๕ เดือน พ.ค. พ.ศ. ๒๕๖๒

เรื่อง : ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๕ ในภาคเหนือของประเทศไทย

ผู้วิจัย : น.ส. วารุณี อัสวีร์วัฒน์

แผนกวิชา : ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ควบคุมการวิจัย : อาจารย์ นิส่า วิทพันธ์

วัน, เดือน, ปี : ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๒

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาถึงตัวประกอบด้านคุณประโยชน์ทางอาชีพ คุณค่าทางเศรษฐกิจ คุณค่าสังคม ความสามารถในการศึกษาเล่าเรียน โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ความมุ่งหวังของครอบครัว และการติดตามอย่างในทางอาชีพ ว่ามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในภาคเหนือ เพียงไร โดยตั้งสมมติฐานว่า

๑. นักเรียนที่เลือกอาชีพต่างกัน จะจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพแตกต่างกัน

๒. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง จะจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพแตกต่างกัน

๓. นักเรียนที่อยู่ใน จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดตาก จังหวัดเพชรบูรณ์ กับนักเรียนที่อยู่ใน จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดแพร่ จังหวัดเชียงใหม่ จะจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพแตกต่างกัน

ในการทดสอบสมมติฐานดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นชุดหนึ่ง รวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๕๐๔ คน จากโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ๑๕ โรงเรียน โดยสุ่มจากจำนวนโรงเรียนในภาคเหนือของประเทศไทย และนำค่าคอมของกลุ่มตัวอย่าง มาวิเคราะห์ความแตกต่าง โดยใช้ไคสแควร์ ได้ผลดังต่อไปนี้.-

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. อาชีพที่นักเรียนเลือกกันมาก ได้แก่ พยาบาล วิศวกร นักสังคมสงเคราะห์ เกษีกร แพทย์ ครู นักธุรกิจ เกษตรกร นักบัญชี
๒. นักเรียนที่เลือกอาชีพต่างกัน จัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทุกตัวแตกต่างกัน ยกเว้นตัวประกอบด้านความสามารถในการเรียน โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน และความมีหน้ามีตาและมีเกียรติในสังคม
๓. ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทุกตัวไม่แตกต่างกัน ยกเว้นตัวประกอบด้านความมุ่งหวังของครอบครัว
๔. นักเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดตาก จังหวัดเพชรบูรณ์ กับนักเรียนในจังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดแพร่ จังหวัดเชียงใหม่ จัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทุกตัวไม่แตกต่างกัน.

THESIS TITLE : Factors Influencing High School Seniors in
Northern Thailand in Their Choice of Vocation.

NAME : Miss Varunee Ausateeravalt

DEPARTMENT : Educational Research

ADVISER : Miss Nisa Vitchapan

DATE : April 28, 1969.

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the influences of seven factors - Usefulness, Academic Ability, Economic Value, Social Value, Professional Growth, Family Expectation and Occupational Identification upon the occupational choices of high school seniors in Northern Thailand.

The following hypotheses are raised:

1. The students choose different occupation will rank the important of the seven factors differently.
2. There will be sex differences in ranking the importance of the seven factors.
3. There will be difference in ranking the importance of the seven factors among students residing in different areas (Nakorn-sawan, Tak, Petchaboon, and Uttaradit, Phrae, Chiangmai.)

The results of the study can be summarized as follow:

I. The occupations that students chose most frequently were: nursing, engineering, social work, pharmacy, medicine, teaching, business, farming and accountancy.

II. 1. The students who chose different occupations ranked the importance of every factor except the factors of academic ability, professional growth and social value differently.

2. There was no sex differences in ranking the importance of every factor except the one of family expectation.

3. There were no different in ranking the importance of factors among the student residing in different areas.

กิติกรรมประกาศ

การเขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในภาคเหนือของประเทศไทย" ผู้เขียนสามารถดำเนินงานไปด้ว ความเรียบร้อยและประสบผลสำเร็จด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากอาจารย์นิศา วิระพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ อำนวยคำรุ่ง ที่ได้ให้ คำปรึกษาชี้แจง แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และอาจารย์สุพจน์ โกสียะจินดา ซึ่งให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ ผู้เขียน รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสามท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้
ผู้เขียน

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยนี้.

วารุณี อัสศิริพันธ์

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อ		ก
ABSTRACT		ง
กิตติกรรมประกาศ		ข
รายการตารางประกอบ		ช
รายการแผนภูมิ		ค
บทที่ ๑ บทนำ		
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑-๔
	ปัญหา	๔-๕
	ความมุ่งหมายเฉพาะ	๕
	ขอบเขตของการวิจัย	๖-๗
	ข้อกีดขวางเบื้องต้น	๗-๘
	สมมติฐาน	๘
	คำจำกัดความ	๘-๑๐
บทที่ ๒	งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้	๑๑-๑๔
บทที่ ๓	วิธีดำเนินงานและการรวบรวมข้อมูล	
	ตัวแทนประชากรและวิธีสุ่มตัวอย่าง	๑๕-๒๓
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๒๔-๒๗
	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	๒๗-๓๐
บทที่ ๔	ตาราง แผนภูมิ และการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๑-๑๒๖

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ ๕ อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย	๑๒๓-๑๓๐
สรุปผลการวิจัย	๑๓๒-๑๓๔
ข้อเสนอแนะ	๑๓๕
บรรณานุกรม	๑๓๖-๑๓๘
ภาคผนวก	ก - ฎ

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑ ก. จำนวนนัก เรียนจำแนกตามเพศ เป็นรายจังหวัด	๒๑
๑ ข. จำนวนนัก เรียนจำแนกตามเพศ เป็นรายโรงเรียนและจังหวัด	๒๒
๒ การกระจายของนักเรียนในการเลือกอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามเพศ	๒๓
๓ ก. จำนวนนักเรียนเลือกอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามเพศ เป็นรายจังหวัด	๓๒-๓
๓ ข. จำนวนนักเรียนเลือกอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามเพศ เป็นรายจังหวัด	๓๔-๕
๔ การกระจายของนักเรียนในการเลือกอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามเพศ	๓๖
๕ การเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนที่เลือกแต่ละอาชีพตามคะแนนสอบ ไล่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	๓๘
๖ จำนวนนักเรียนที่เลือกแต่ละอาชีพจำแนกตามคะแนนสอบไล่ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๔๐
๗ จำนวนนักเรียนที่เลือกแต่ละอาชีพจำแนกตามรายได้ของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง	๔๓
๘ การให้ระดับความสำคัญแก่ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ โดยนักเรียนทั้งหมด	๔๖
๘ การจัดลำดับความสำคัญแก่ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ โดยนักเรียนทั้งหมด	๔๗
๑๐ การเปรียบเทียบการจัดระดับความสำคัญแก่ตัวประกอบด้านความ สามารถในการเรียนระหว่างอาชีพต่าง ๆ กัน	๕๐
๑๑ การเปรียบเทียบการจัดระดับความสำคัญแก่ตัวประกอบทางด้าน เปิดโอกาสให้ก้าวหน้าในการทำงานระหว่างอาชีพต่าง ๆ กัน	๕๑
๑๒ การเปรียบเทียบการจัดระดับความสำคัญแก่ตัวประกอบด้าน ความมุ่งหวังของครอบครัวระหว่างอาชีพต่าง ๆ กัน	๕๒
๑๓ การเปรียบเทียบการจัดระดับความสำคัญแก่ตัวประกอบด้าน โอกาสในการเรียนต่อในระดับสูง	๕๓
๑๔ การเปรียบเทียบการจัดระดับความสำคัญแก่ตัวประกอบด้าน โอกาสในการประกอบอาชีพ	๕๔

๑๓	การเปรียบเทียบการ จัดระดับความสำคัญแก่ตัวประกอบทางด้าน อาชีพที่มีรายได้อันระหว่างอาชีพต่าง ๆ กัน	๕๓
๑๔	การ เปรียบเทียบการ จัดระดับความสำคัญแก่ตัวประกอบทางด้าน มีหน้ามีตาและมีเกียรติในสังคมระหว่างอาชีพต่าง ๆ กัน	๕๔
๑๕	การ เปรียบเทียบการ จัดระดับความสำคัญแก่ตัวประกอบทางด้าน มีคุณประโยชน์ต่อประ เภทชาติ เมื่อ เปรียบกับอาชีพอื่นระหว่างอาชีพ ต่าง ๆ กัน	๕๕
๑๖	การ เปรียบเทียบการ จัดระดับความสำคัญแก่ตัวประกอบทางด้าน อาชีพเกี่ยวกับอาชีพของบุคคลที่มัก เปรียบยกย่องนับถือระหว่างอาชีพ ต่าง ๆ กัน	๕๖
๑๗	การ เปรียบเทียบการ จัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน ความสามารถในการ เปรียบระหว่างอาชีพต่าง ๆ กัน	๕๘
๑๘	การ เปรียบเทียบการ จัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน เปิดโอกาสให้ก้าวหน้าในทางงานระหว่างอาชีพต่าง ๆ กัน	๖๐
๑๙	การ เปรียบเทียบการ จัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน มีหน้ามีตาและมีเกียรติในสังคมระหว่างอาชีพต่าง ๆ กัน	๖๑
๒๐	การ เปรียบเทียบการ จัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน ความมุ่งหวังของครอบครัวระหว่างอาชีพต่าง ๆ กัน	๖๒
๒๑	การ เปรียบเทียบการ จัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน อาชีพที่มีคุณประโยชน์ต่อประ เภทชาติเมื่อ เปรียบกับอาชีพอื่นระหว่าง อาชีพต่าง ๆ กัน	๖๓
๒๒	การ เปรียบเทียบการ จัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน อาชีพที่มีรายได้อันระหว่างอาชีพต่าง ๆ กัน	๖๔
๒๓	การ เปรียบเทียบการ จัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน อาชีพเกี่ยวกับอาชีพของบุคคลที่มัก เปรียบยกย่องนับถือระหว่างอาชีพ ต่าง ๆ กัน	๖๕

๓๖	การ จัดร ะ คั บ ค วาม ส ำ ค ัญ แ ก ่ ค ำ พ ร ะ ก อ บ ที่ มี อ ิ ท ธิ พ ล ต อ ก าร เลื อ ก อา ร ิ พ โ ล บ น ัก เ รื บ น ที่ เลื อ ก อา ร ิ พ น ัก ช ู ร ก ิจ	๔๐
๓๗	การ จัดร ะ คั บ ค วาม ส ำ ค ัญ แ ก ่ ค ำ พ ร ะ ก อ บ ที่ มี อ ิ ท ธิ พ ล ต อ ก าร เลื อ ก อา ร ิ พ โ ล บ น ัก เ รื บ น ที่ เลื อ ก อา ร ิ พ น ัก ช ู ร ก ิจ	๔๑
๓๘	การ จัดร ะ คั บ ค วาม ส ำ ค ัญ แ ก ่ ค ำ พ ร ะ ก อ บ ที่ มี อ ิ ท ธิ พ ล ต อ ก าร เลื อ ก อา ร ิ พ โ ล บ น ัก เ รื บ น ที่ เลื อ ก อา ร ิ พ น ัก ช ู ร ก ิจ	๔๒
๓๙	การ จัดร ะ คั บ ค วาม ส ำ ค ัญ แ ก ่ ค ำ พ ร ะ ก อ บ ที่ มี อ ิ ท ธิ พ ล ต อ ก าร เลื อ ก อา ร ิ พ โ ล บ น ัก เ รื บ น ที่ เลื อ ก อา ร ิ พ น ัก ช ู ร ก ิจ	๔๓
๔๐	การ จัดร ะ คั บ ค วาม ส ำ ค ัญ แ ก ่ ค ำ พ ร ะ ก อ บ ที่ มี อ ิ ท ธิ พ ล ต อ ก าร เลื อ ก อา ร ิ พ โ ล บ น ัก เ รื บ น ที่ เลื อ ก อา ร ิ พ น ัก ช ู ร ก ิจ	๔๔
๔๑	การ จัดร ะ คั บ ค วาม ส ำ ค ัญ แ ก ่ ค ำ พ ร ะ ก อ บ ที่ มี อ ิ ท ธิ พ ล ต อ ก าร เลื อ ก อา ร ิ พ โ ล บ น ัก เ รื บ น ที่ เลื อ ก อา ร ิ พ น ัก ช ู ร ก ิจ	๔๕
๔๒	การ เ ป รื บ เ ทื บ ก าร จัดร ะ คั บ ค วาม ส ำ ค ัญ แ ก ่ ค ำ พ ร ะ ก อ บ ท ำ ง ค ำ น มี น ำ ม ี ค ำ แ ล ะ มี เ กื บ ร ะ ค ิ ใน ส ัง ก ม ะ ร ะ ห ว่าง เ พ ศ	๑๐๓
๔๓	การ เ ป รื บ เ ทื บ ก าร จัดร ะ คั บ ค วาม ส ำ ค ัญ แ ก ่ ค ำ พ ร ะ ก อ บ ท ำ ง ค ำ น ค ุ ล พ ร ะ โ บ ร ณ์ ค อ พ ร ะ เ ท ศ ร ะ ค ิ เ นื อ เ ทื บ ก ั บ อา ร ิ พ อ น ี ร ะ ห ว่าง เ พ ศ	๑๐๔
๔๔	การ เ ป รื บ เ ทื บ ก าร จัดร ะ คั บ ค วาม ส ำ ค ัญ แ ก ่ ค ำ พ ร ะ ก อ บ ท ำ ง ค ำ น อา ร ิ พ ที่ มี ร าย โ ก ้ ค ิ ร ะ ห ว่าง เ พ ศ	๑๐๕
๔๕	การ เ ป รื บ เ ทื บ ก าร จัดร ะ คั บ ค วาม ส ำ ค ัญ แ ก ่ ค ำ พ ร ะ ก อ บ ท ำ ง ค ำ น โ อ ก ำ ส ก ำ ร ุ ฒ ำ ใน ก าร ง ำ น ร ะ ห ว่าง เ พ ศ	๑๐๖
๔๖	การ เ ป รื บ เ ทื บ ก าร จัดร ะ คั บ ค วาม ส ำ ค ัญ แ ก ่ ค ำ พ ร ะ ก อ บ ท ำ ง ค ำ น อา ร ิ พ เ กื บ วั ก ั บ อา ร ิ พ ของ ม ุ ค ค ุ ล ที่ ย ุ ก ษ ะ ม ั บ ก ิ ร ะ ห ว่าง เ พ ศ	๑๐๗
๔๗	การ เ ป รื บ เ ทื บ ก าร จัดร ะ คั บ ค วาม ส ำ ค ัญ แ ก ่ ค ำ พ ร ะ ก อ บ ท ำ ง ค ำ น ค วาม ส ำ ค ัญ ใน ก าร เ รื บ น ร ะ ห ว่าง เ พ ศ	๑๐๘

ตารางที่

หน้า

๔๘	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน ความมุ่งหวังของครอบครัวระหว่างเพศ.....	๑๐๕
๔๙	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน มีหน้ามีตาและมีเกียรติในสังคมระหว่างจังหวัด.....	๑๑๖
๕๐	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน ความมุ่งหวังของครอบครัว.....	๑๑๓
๕๑	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน คุณประโยชน์ต่อประเทศชาติเมื่อเทียบกับอาชีพอื่นระหว่างจังหวัด.....	๑๑๔
๕๒	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน อาชีพที่มีรายได้ดีระหว่างจังหวัด.....	๑๑๕
๕๓	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน โอกาสก้าวหน้าในทางงานระหว่างจังหวัด.....	๑๑๖
๕๔	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทาง ถือคนตามอย่างในทางอาชีพระหว่างจังหวัด.....	๑๑๗
๕๕	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบทางด้าน ความสามารถในการรับระหว่างจังหวัด.....	๑๑๘
๕๖	อาชีพกับความต้องการของสังคมจัดโดยนักเรียนที่เลือกอาชีพนั้น.....	ก
๕๗	อาชีพกับความมีเกียรติของสังคมจัดโดยนักเรียนที่เลือกอาชีพนั้น.....	ข
๕๘	อาชีพกับความมีรายได้ดีของสังคมจัดโดยนักเรียนที่เลือกอาชีพนั้น.....	ค
๕๙	การกระจายอาชีพของนิสิตทางการหรือผู้ประกอบการของนักเรียน.....	ง

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่	หน้า
๑	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบด้าน คุณค่าทางเศรษฐกิจระหว่างอาชีพ ๕๕
๒	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบด้าน ความมุ่งหวังของครอบครัวระหว่างอาชีพ ๕๖
๓	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบด้าน การถือศรัทธาอย่างในทางอาชีพระหว่างอาชีพ ๕๗
๔	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบด้าน คุณประโยชน์ของอาชีพระหว่างอาชีพ ๕๘
๕	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบด้าน ความสามารถในการศึกษาเล่าเรียนระหว่างอาชีพ ๕๙
๖	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบด้าน โอกาสก้าวหน้าในการงานระหว่างอาชีพ ๑๐๐
๗	การเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบด้าน คุณค่าทางสังคมระหว่างอาชีพ ๑๐๑